

Foglalja össze az alábbi szöveget – a megadott irányítási szempontok alapján – idegen nyelven, **kb. fele terjedelemben** úgy, hogy **összefüggő szöveget** hozzon létre!

Ön egy nemzetközi gyermekmentő szolgálat munkatársaként időnként azt a feladatot kapja, hogy a különböző országokban élő gyermekek sorsával foglalkozó ismertetőket, tanulmányokat legfőbb információit foglalja össze idegen nyelven.

Fellépés a gyermekmunka ellen

Akár két év börtönre is számíthat ezentúl Indiában az a munkaadó, aki 14 év alatti gyereket dolgoztat háztartási, éttermi alkalmazottként, utcai árusként. A világ egyik legdinamikusabban fejlődő országában súlyos gond a gyermekmunka. Az 1 milliárd lakosú Indiában dolgozik ugyanis a világon a legtöbb gyermek: 12,6 milliót tartanak nyilván, egyes becslések azonban 60-115 millió közé teszik számukat. Azonban a gyermekmunka ellen folytatott harc kilátástalan, a gyermekmunka számos indiai család számára szinte az egyetlen bevételi forrás.

Csakhogya a gyermekmunka csapda: nem segít kitörni a szegénységből, sőt éppen hogy újratermeli azt. A fejlődő országokban családok százezrei kerülnek olyan eladósodott helyzetbe, hogy gyermekeiket – sokszor már 5-6 évesen – ültetvényekre, gyárakba vagy tehetősebb családok otthonaiba küldik dolgozni. A megnőtt munkaerő-kínálat azonban lenyomja a béreket, és továbbra is arra kényszeríti a szülőket, hogy a gyerekeket iskola helyett munkába adják.

Az olcsó gyermekmunka a technológiai fejlesztést is gátolja. Szakértők is figyelmeztetnek erre, és számtalan felmérés is ezt támasztja alá. Minden újítás, mely kíméli a munkavállalót, anyagi ráfordítást igényel a vállalat részéről. A munkaadónak azonban nem éri meg a gépesítés, a kevésbé munkaigényes eljárásokba való befektetés.

A gyermekmunkások 70 százaléka a mezőgazdaságban dolgozik, jóval kiszolgáltatottabb körülmények között, mint az iparban. Elsősorban India, Pakisztán és Nepál azok az élenjáró országok, ahol százezrével robotolnak a gyerekek a teaültetvényeken. A farmokon a gyerekek gyakran védőfelszerelés, maszk és kesztyű nélkül dolgoznak vegyszerek és gépek között. Néhány ázsiai és latin-amerikai országban például arra használják a gyermekmunkást, hogy zászlókkal jelezze a permetező repülőgépeknek a befújandó területet.

A fejlődő világ kis-és közepes vállalatai is szívesen alkalmaznak kiskorúakat. Sokszor az olcsóbb, védtelenebb, engedelmesebb és könnyebben elbocsátható munkaerő jelenti az ilyen cégek versenyképességét. Sok fejlődő ország vezetője tisztában van a helyzettel, de ragaszkodik az olcsó munkaerőhöz. Így ezekben az országokban szinte lehetetlen átfogó szabályozást bevezetni.

HVG

1. Milyen súlyos társadalmi gond nyomasztja Indiát?
2. Miért hat ellentmondásosan a munkaerő piacra a gyermekmunka?
3. Hogyan befolyásolja a technológiai újítások bevezetését a gyermekmunka?
4. Mi jellemzi a mezőgazdaságban dolgozó gyermekmunkások munkakörülményeit?
5. Mi motiválja a kis- és közepes vállalatokat gyermekmunkások foglalkoztatására?

Fordítsa le az alábbi szöveget magyar nyelvre!

Rajska dolina

Deltu rijeke Neretve može posjetiti tko želi. Uživanje na njezinim obalama, adama i riječnim rukavicama, dostupno je svakome. No, upoznati Neretvu gledajući je s visine – povlastica je manjine. U malobrojne sretnike spada i specijalist za snimke iz zraka, poznati fotograf Boris Kragić: ovjekovječio je pastelnozeleno polje neretvanske doline presječena modro-zelenim kanalima gdje pejzažem dominira kraljica Neretva s ušćem u Jadran

Svoje fotografije Kragić je javnosti prvo predstavio na izložbi jednostavna naziva „Dolina Neretve“ u galeriji Gradskog kulturnog središta u Metkoviću, a izložiti će ih i u Dubrovniku i u Hvaru.

„Riječ je o 30 radova čija selekcija nije bila lagana. Napravio sam nekoliko tisuća snimaka i namučio se suzujući izbor na njih 30. Neretva je predivno i fotogenično mjesto. Bilo je doista teško izabrati prave fotografije.“

Za vrijeme photo-sessiona iznad Neretve avion iz kojega je snimao upao je u oluju. „Dogodilo se to negdje između Opuzena i Metkovića. Avion je naglo počeo propadati, udario sam glavu o strop, no kao što se vidi po fotografijama, sve je dobro završilo. Kao da nam to nije bilo dosta, opasno smo se približili bosanskohercegovačkoj granici... No, ja volim taj ulet u nepoznato“ – istaknuo je Kragić, koji sve „zračne“ fotografije snima upravo iz aviona iz jednostavnog razloga: – „Avion je jeftiniji od helikoptera, a uz to mi se pokraj kuće u Hvaru nalazi aerodrom. Također sam dobro upoznao sve prednosti i nedostatke fotografiranja iz aviona: važno je stalno biti spreman i držati oči dobro otvorene“.

3. Íráskészség

Maximális pontszám: 20

Írja le gondolatait idegen nyelven az **egyik témáról** úgy, hogy **minden irányítási szempont**ra térjen ki!

(Az irányítási szempontok sorrendjét nem kell betartania.) Fontos, hogy **összefüggő szöveget** hozzon létre.

Levél esetén tartsa be annak **formai előírásait** (dátum, megszólítás, üdvözlő formula, aláírás)!

Terjedelem: **22-25 sor**

Kérjük, hogy a feladat megoldása során – a titkos adatkezelés érdekében – ne használja saját adatait!

I.

Külföldi barátja levelében megdicséri Önt a nyelvtudásáért, és mindjárt el is panaszolja, hogy neki bizony kínszenvedés a nyelvtanulás. Képtelen bemagolni a szavakat, a nyelvtanról nem is beszélve. Válaszlevelében

- a) reagáljon a dicséretre;
- b) utaljon barátja önkritikus megjegyzésére;
- c) bízassa barátját, hogy ne adja fel a dolgot;
- d) adjon néhány konkrét tippet vagy tanácsot, amelyek Önnél beváltak a nyelvtanulás során;
- e) hívja fel figyelmét a valódi (vagyis nem tanórai) kommunikáció jelentőségére a nyelvtanulásban (levelezés, internetes csevegés stb.).

Vagy:

II.

Külföldi barátja képeslapot küldött Önnek egy távoli országból, ahol szabadságát töltötte. Kérdezi, Önnek mik a nyári tervei. Válaszlevelében

- a) köszönje meg a képeslapot, és kérjen részletesebb úti beszámolót, esetleg fényképeket is;
- b) barátja kérdésére reagálva írja le, hogy a nyári program egyelőre bizonytalan, mert Ön és partnere egészen ellentétes módon képzelik el a közös utazást;
- c) fogalmazza meg, Ön milyen nyaralást szeretne (úti cél, jármű, szállás, szabadidős programok, stb.);
- d) ismertesse partnere – alapvetően különböző – elképzeléseit;
- e) írja le, (Ön) mindenképpen ragaszkodik-e eredeti elképzeléséhez, vagy belemegy majd valamilyen kompromisszumba, és miért.

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd annak alapján válaszoljon **magyarul** a kérdésekre!

U svijetu je uglavnom praksa da visoki politički, vojni i sigurnosni dužnosnici nikad ne putuju zajedno. Zrakoplov kojim lete može doživjeti nesreću, konvoj automobila mogu napasti teroristi, vlak može iskliznuti iz tračnica i prevrnuti se. U nekoliko sekundi ili minuta zemlja ostaje bez većine svojih važnih kadrova koje nije lako zamijeniti. Poljska tragedija koliko god bila strašna, toliko je i poučna. Američki predsjednik kad napušta Bijelu kuću, u njoj ostavlja svog potpredsjednika. Izraelski Glavni stožer nema puno generala, ali oni nikada nigdje ne putuju „u gomili“. To osobito vrijedi za šefove izraelskog obavještajno-sigurnosnog sustava. Procedura biranja, provjere i postavljanja novog direktora Mosada, vojno-obavještajne službe Aman i službe sigurnosti (Shin Bet) dug je proces jer je riječ o vitalnim državnim institucijama. Također je nezamislivo da u isti putnički ili vojni zrakoplov sjednu izraelski obavještajci, vodeći generali i admirali, članovi parlamenta i zaslužni ratni veterani. Gubitak njihovih života bio bi nepodnošljiv udarac. I u Izraelu i u Americi glavnu riječ kad se negdje putuje vodi specijalizirana tajna služba koja neće dopustiti da se političke, vojne, gospodarske, kulturne i sportske elite miješaju i budu u istom zrakoplovu, čak i kad se radi o suvremenom jumbo jetu.

U Poljskoj su potcijenili te rizike. Treba ih razumijeti jer brojna poljska delegacija nije putovala na prestižnu međunarodnu nogometnu utakmicu, nego na komemoraciju žrtvama u Katynu. Ubijanje poljskih časnika, dočasnika i uglednih civila u Katyskoj šumi u proljeće 1940. godine koje su počinili Staljinovi državni krvnici i danas je nešto poput užarenog čavla u poljskoj duši. Mnoge tajne iz Drugog svjetskog rata javno su dostupne pa tako i trzgovori britanskog premijera Churchilla sa Staljinom. Churchill je jednom pitao Staljina što je napravljeno s bogatim kulacima. Staljin je hladno, držeći čašu votke, odgovorio: „Pobili smo ih“. Na upit: „A što je s poljskim časnicima koje ste zarobili u istočnoj Poljskoj u rujnu 1939. godine?“, Staljin je cinično rekao: „Što, zar se oni nisu vratili kući?“. I Nastavio: „Dali smo im amnestiju i prebacilio ih Kazahstan. Ako ih tamo nema, znači da su pobjegli.“ „Ali kamo?“ nije odustao Churchill. Staljin ga je dugo gledao i konačno rekao: „Vjerojatno u Mandžuriju –Japancima“.

Naknadno se sve iznova analiziralo. Nizala su se objašnjenja, od toga da se Staljin osvetio Poljacima zbog poraza sovjetske vojske pred Varšavom 1921. godine do tvrdnje da je zločin unaprijed isplaniran jer je Staljin želio ovako ili onako progutati čitavu Poljsku kad potisne Nijemce. Umjesto pravih, Poljskoj je ponudio lažne Poljake. Tako su tijekom 1944. mnoge postrojbe Crvene Armije preko noći pretvarane u „poljsku narodnu vojsku“. Cijela Šesta sovjetska armija dobila je dokumente na poljskom. Mnogi su uzeli identitete postrijeljanih poljskih časnika. Rusi su se pretvarali da su Poljaci, ali uglavom im nije išlo – niti jezik, niti glumljeno poljsko domoljublje. Ti crvenoarmejski časnici bili su grubi, bez stila, nedisciplinirani. Poljskim ženama i djevojkama nikad nisu ljubili ruke kao što su to uvijek činili poljski časnici. Za Poljake vojna odora je bila je izuzetna čast, dok su se u sovjetskim redovima stalno na nešto žalili i nastojali prigrabiti što više privilegija. Takve stvari Poljaci nikad nisu zaboravili.

U redovima savezničkih snaga dali su puni borbeni doprinos. Poljske podmornice potapale su njemačko brodovlje ne samo u Baltičkom i Sjevernom moru, nego i u Jadranu. Poljski piloti letjeli su u britanskom RAF-u. Kakve su samo podvige izvodili! Kad bi im nestalo streljiva, obrušivali su se na njemačke noćne lovce i bombardere režući im propelerima repove. Zvali su ih „poljski zabijači“.

Kérdések:

1. Milyen gyakorlatot említ a szöveg, és mi ennek a magyarázata? (4 pont)
2. Milyen példákat hoz a szöveg ennek alátámasztására? (4 pont)
3. Hova és milyen alkalomból utazott a szövegben említett lengyel küldöttség? (4 pont)
4. Milyen beszélgetés zajlott le Churchill és Sztálin között? (4 pont)
5. Milyen magyarázatokat említ a szöveg Sztálin cselekedetét illetően? (4 pont)
6. Milyen lengyeleket kínált Sztálin Lengyelországnak, és mi történt ennek keretében? (5 pont)

